

Cod. de Testamen. ita colligo ex mente Paul. & aliorum Doctorum in *diff. leg. fin.* & sic se habent tamquam excellentia & excelsa.

Similiter etiam adde, quod hæredi universali ex testamento vel ab intestato datur & competit *petitio hereditatis* pro consequenda hereditate defuncti: Et quia istud remedium est valde utile & quotidianum, volo materiam ejus perfecte & magistraliter declarare: Pro cuius intelligentia dico, quod istud iudicium vocatur universale, quia aptum est comprehendere sub se plures res, & recipere augmentum & diminutionem: & ita est bonorum possessio, peculium, grex, & jurisdictio. Aliud est generale, de cuius natura est redditio rationum, ut actio tutelæ, mandati, pro socio, & negotiorum gestorum. Aliud est particulare, quod non derivatur ad plura, sed determinatur ad aliquid certum: ut rei vindicatio, Publiciana actio, personalis ad rem, vel pecuniam: ita Bald. in *leg. 1. ff. de Edendo, 2. column. num. 7.* quam doctrinam & theoreticam dicit singularem & meliorem de jure Jason. in *leg. 1. ff. de Verb. obligat. final. column.* Et in primis dico, quod illud remedium *petitionis hereditatis* datur & competit hæredi universali contra tertium possessorem vel detentatorem rerum defuncti: text. est in *leg. Licet minimam. ff. de Petit. hered. cujus verba sunt: Itaque qui vel ex asse, vel ex parte hæres est, intendit quidem hereditatem suam esse totam vel pro parte, sed hoc solum ei officio iudicis restituitur quod adversarius possidet: & hoc sive per se, sive per mediam possessionem succedat, ut mediante filia vel seruo, text. est in leg. 1. 2. & 3. eod. titul. & competit tantum hæredi universali, non vero particulari, sicut interdictum quorum bonorum. Præterea competit contra possessorem universalem totius hereditatis, & contra quemlibet particularem possessorem alicujus rei hereditariæ: text. est in *leg. Regulariter in fin. cum leg. sequent. ff. de Petition. hered. & ibi communis opinio: text. in leg. 1. §. 1. ff. Si pars hered. pet. text. in leg. Cum enim. ff. Si quis omis. causæ testam. facit text. in leg. 1. ff. Quorum bonorum in princip.**

154 Sed pro declaratione materiæ se offert nova difficultas: Nam videtur quod nullo modo *petitio hereditatis* possit competere alicui hæredi quod probo sic: nam hereditas tantum dicitur ante aditam hereditatem, postea vero amplius non dicitur hereditas, sed patrimonium hæredis, ut in *leg. Sed si plures. §. Filio impuberi. ff. de Vulgar. & pupil. text. in leg. Eius qui in provincia, §. fin. ff. Si cert. petat. text. in leg. fin. in fin. Cod. de Inoffic. testam. text. in leg. 1. §. Præterea. ff. de Sepa. text. in leg. Qui Titii testamen-*

tum. ff. de His qui ut indign. text. melior de jure in §. 1. Institut. in hæredum qualit. & different. notat etiam Glossa & communiter DD. in *leg. 1. §. Veteres. ff. de Acquirend. posses.* Sed ante aditam hereditatem, cum hæres numquam adivit, nec habeat jus in bonis defuncti, non potest petere bona hereditaria; quia *petitio hereditatis*, & quodlibet aliud remedium adipiscendæ, numquam competit nisi hæredi, qui jam adivit, & habeat jus quæsitum in bonis defuncti, ita probat textus expressus in *leg. 1. Cod. Quorum bonorum in fin. text. in leg. 2. eodem titul. ibi: Quæstisti successionem, text. in leg. 1. §. Quod ait prætor. ff. Quor. legat. facit text. in leg. Cum hæredes. ff. de Acquirend. posses. & in specie, quod in isto remedio requiritur quod hæres jam adiverit hereditatem, tenet Rosfred. in *Libellis suis, in rubrica de petit. hered. 2. column. post aditam vero hereditatem non sunt bona hereditaria, sed propria hæredis: Ergo nullo casu potest dici, quod competat sibi petitio hereditatis. Imo quod magis est, numquam potest dari casus, in quo petat bona ante aditam hereditatem: nam eo ipso quod intentat petitionem hereditatis, & petit bona defuncti, videtur adire; quia cum hereditatis additio consistat in animo, ut in *leg. Pro hærede, & in leg. Gerit. cum simil. ff. de Acquirend. heredit. petendo bona, necessarid videtur adire. Et in expresso istam conclusionem, per istam rationem tenet Bald. in leg. 3. Cod. de Repud. hered. 2. column. in princip. n. 4. Salycet. 2. column. post princip. Plat. in §. Rationem Institut. de action. antepenult. column. num. 7. pro qua sententia ego pondero textum in *leg. Si quis mihi bona. §. Sed quid si mandavi in princip. ff. de Acquirend. hered. Imò quod plus est, idem esset si hæres faceret aliquid ut actum præparatorium petitionis hereditatis: ut si faceret interrogare eum, an possideat pro hærede, vel possessore? quia intendit agere *petitione hereditatis*, vel faciat similem actum: ita Bald. in *leg. Gerit. de Acquirend. hered. 5. column. in medio, text. in leg. Nihil aliud de Verbor. signif. text. in l. Hereditas. ff. de Regulis juris, text. in l. 3. §. Hereditas. ff. de Bon. posses. cum simil. Rursus in ipso instanti, quo hæres ex testamento vel ab intestato adivit, cessat illa hereditas, & ipse hæres repræsentat defunctum, & retinet omnia jura ejus; text. est in *Authentic. de Jurejurand. à mod. præp. post princip. collat. 5. text.******

in *leg. Hæres in omne jus. ff. de Acquir. hered. cum similib.* Ergo post aditam hereditatem impossibile est, quod hæres petat hereditatem; quia jam illa non est, cum sit extincta per aditionem, & similiter quia ipse hæres consecutus est illud quod in ea continebatur: & sic non videtur dari casus, in quo competat *petitio hereditatis*? Sed huic difficultati subtiliter & fundamentaliter respondeo: quod verum est, quod *petitio hereditatis* semper competit post aditam hereditatem, & impossibile est aliter competere; cum illam intentando videatur adire: tamen non datur nec competit sibi pro consequenda illa hereditate juris, hoc est, pro consequendo illo jure intellectualem, & repræsentativo; quia jam illud consequutus est per aditionem: sed datur & competit principaliter, ut declaretur quod est talis hæres & successor, & in consequentiam fiat sibi restitutio rei, vel rerum existentium penes alium; quæ res dicuntur hereditariæ donec hæres actualiter consequatur possessionem earum: & in specie ita respondet Bart. & iste est ejus sensus in *l. 3. ff. de Bonorum posses. 2. column. num. 4. & Franc. de Aretin. in leg. 1. §. Vetere. ff. de Acquirend. posses. 1. column. in fin. Paul. de Castr. in leg. Hereditas, etiam in fin. ff. de Petit. hered. Rosfred. in *Libell. suis, in Rubric. de Petit. hered. penultim. column. versic. Ultimo quæritur, Alber. in Rubric. ff. de Pet. hered. num. 1. vers. Et notabiliter facit. textus in leg. Regulariter, in final. & leg. Item videndum, §. fin. & in leg. Non tantum. ff. de Petit. hered. text. in leg. 1. Cod. Ubi de hereditate agitur. Ex quo inferitur verus modus concludendi in petitione hereditatis: nam debet petere se pronuntiarî hæredem talis defuncti, & in consequentiam ex officio, quod fiat sibi restitutio rei vel rerum quæ ab alio possidentur vel detinentur: istam præcticam probat text. notabilis in *leg. Licet minimam. ff. de Pet. hered. & ibi notant Bartol. Bald. & communiter DD. Paul. de Castr. in leg. Regulariter, eodem. titul. 1. column. num. 3. probat text. in *leg. 3. eodem titul. ibi: Hereditatem nostram esse, intendere possumus, & ibi notabiliter Bart. in fin. num. 3: facit text. in leg. Et ex diverso, §. 1. ff. de Rei vindic. text. in l. Pompon. §. 1. ff. de Procurat. & utrobique Bartol. & DD. ubi habetur, quod agens rei vindicatione debet principaliter petere se pronuntiarî dominum, & in consequentiam rei, vel rerum restitutionem.****

155 Adde tamen, quod licet *petitio hereditatis* detur hæredi universali etiam contra quemlibet possessorem cujuslibet rei particularis; tamen debet intelligi isto modo, quod si hæres qui agit, est hæres insolidum, petet & advoca-

bit à possessore totam rem: si verò sit hæres pro parte, puta dimidia, tertia, vel quarta; licet illa portio sit maximi valoris, & res possessa sit parvi valoris, non poterit petere nec consequi nisi solum dimidiam, tertiam, vel quartam partem ejus: text. est formalis & expressus in *leg. 1. §. 1. ff. Si pars hered. pet. & ibi gloss. ordinaria, Bart. Alb. Orosfred. Bald. Angel. Paul. & communiter DD. text. in leg. Licet minimam, in fin. ff. de Petit. hered. & ibi Glossa ordinaria & communiter Doct. tenent etiam & declarant Orosfred. Paul. & communiter DD. in *leg. Regulariter, eod. tit.* Confirmatur, quia hæres non potest agere actione personali vel reali, nisi pro parte per quam est hæres: text. est in *leg. 1. & 2. per totum, Cod. de Action. Rursus confirmatur, quia in iudicio personali, reali, vel mixto, hæres tantum repræsentat personam defuncti pro ea parte pro qua succedit, & non pro alia: Gloss. est singularis in jure, *leg. 2. §. fin. ff. de Prætor. stip. in glos. fin. in fin.* quam ad hoc notant & commendant ibi Bart. penult. col. Angel. penult. col. & eam dicit singularem Paul. 2. col. & Joan. de Imol. penult. column. illam etiam Gloss. ad hoc notat & commendat Bart. in *leg. Aus. ff. de Pactis, 1. col. num. 1. & ibi Ang. 1. col. num. 2. Paul. 2. column. idem Bart. in leg. 2. Idem si in factis 2. col. ff. de Verbor. obligat. idem Bart. in leg. 4. §. Cato fin. col. eod. titul. idem Bart. in *leg. continuus, §. final. 1. col. eod. titul. & ibi Paul. 2. col. num. 2. & illam dicit singularem Jas. in leg. Julianus scribit eod. titul. idem Jason. in leg. Eum qui ita. §. Te & Titium 1. col. num. 2. eod. titul. idem Jas. in leg. Si ita quis. §. Ea lege 2. column. n. 6. eod. tit. pro qua Gloss. & communis opinione facit bonus text. in *leg. Cum à matre, Cod. de Rei vindic. text. in leg. 2. & in leg. penult. Cod. de Hered. action. text. in leg. Si uxor. Cod. de Bonis Autor. judic. possid. text. in leg. Licet, Cod. Ad legem fal. text. in l. 1. Cod. si certum, petat. text. in l. Pacto successorum, Cod. de Pactis, text. in leg. Licet, Cod. Famil. exciscum. text. in leg. In executione, vers. Prima species. ff. de Verbor. obligation. text. in leg. Si ab eo, Cod. de Negot. gest. textus in leg. fin. §. In computatione, Cod. de Jure delib. text. in l. 1. Cod. Unde liberi.*****

hæres qui agit *petitione hæreditat.* tenetur probare illas res fuisse penes defunctum tempore mortis, cum sit causa & fundamentum suæ intentionis: & ita reperio quod in simili tenet solus Bartol. in *leg. final. Cod. de Edict. divi Adrian. toll. penult. column. prope finem*, loquendo in remedio possessorio illius leg. & Philipp. Dec. 12. column. num. 40.

157 Item adde, quod *petitio hæreditat.* non solum competit pro rebus, quas defunctus habebat & possidebat tempore mortis, sed etiam pro rebus, quas tantum detentabat, ut quia erant depositæ, commodatæ, locatæ, vel alia simili causa essent penes eum: text. est in *leg. Et non tantum. ff. de Pet. hæred. & ibi Bart. Bald. Ang. & communiter DD. Odofr. & Paul. in §. Præcedenti*, tenet Azor. in *Summa Cod. eod. tit. 2. column. num. 7.* tenet etiam & melius quam alibi declarat, & rationem ponit Rofr. in *Libellis suis*, in *Rubr. de Pet. hæred. antepenult. column. numer. 10.* Jas. in *§. Actionum, Instit. de act. 30. col. num. 132.* ad idem pro hac sententia est casus in *§. Veniunt*, eisdem *leg. Non tantum*, cujus verba sunt, *veniunt & hæ res in hæreditatis petitionem, in quibus possessor retentionem habuit, non etiam petitionem*; text. in *leg. Si de eo. §. Si forte in fin. juncta glos. fin. ff. de Acquir. poss. & ibi notant Ang. Franc. de Aret. & communiter DD.* Ex quo colligitur & notabilem regulam & doctrinam in hac materia: quod hæres, qui agit *petitione hæreditatis*, non tenetur probare dominium vel quasi dominium, vel aliud jus in re fuisse penes defunctum in rebus quas petit, sed tantum quod eas possidebat vel detentabat tempore suæ mortis.

158 Item adde pro perfecta declaratione materię, quod *petitio hæreditatis* non datur contra possidentem hæreditatem, vel aliquam rem ejus, mediante titulo habili ad translationem domini: text. est capitalis in *l. Regulariter*, cum *quatuor ll. sequentib. ff. de Pet. hæred. text. in leg. Hæreditatis, Cod. eod. tit. text. expressior cæteris in leg. penult. Cod. In quibus caus. ces. lon. tempor. præ.* cujus verba sunt: *hæreditatem quidem petentibus longi temporis præscriptio nocere non potest, verum his qui nec pro hærede nec pro possessore, sed pro empto, vel donato, seu alio titulo res, quæ ex hæreditate sunt vel fuerunt, possident, cum ab his successio vendicari non possit, nihil hæc juris definitio noceat.* Sed necessarium est scire & investigare rationem hujus conclusionis: & omissa ratione quam ponit *Glos. in dict. leg. pen. Cod. In quib. caus. ces. lon. tempor. præ.* & omissis aliis rationibus

positis per alios, dico, quod vera & fundamentalis ratio est: quia ille qui possidet cum titulo habet & allegat potentius & fortius jus quam hæres, qui agit *petitione hæreditatis*: nam possessor conventus nititur & fundatur ex duplici causa, scilicet ex titulo habili & legitimo, & insuper ex possessione vel detentatione quam habet; hæres verò solum se fundat in suo nudo & simplici titulo hæreditario, & possessione vel detentatione, quam habuit defunctus: ergo merito possessor conventus præferi debet, & contra eum non habet vires *petitio hæreditatis*, argumento text. & ejus regulæ & rationis in *leg. Sive autem. §. Si duobus vers. Quod si adversis. ff. de Publiciana*, & in *leg. Si ea res, §. fin. ff. de Action. empt. & in leg. Si debitor, vers. Inter eos. ff. de Pign. & in leg. 1. vers. Si colonus. ff. de Salviano interd. quæ jura sunt satis notabilia in proposito: facit etiam text. in *regul. in pari causa. ff. de Regulis juris*, & in *regul. impari, eod. tit. lib. 6. text. in leg. Si servum. §. Sequitur in fin. ff. de Verbor. obligat. text. in leg. 2. Cond. de Cond. ob. tur. caus. cum similib. istam rationem ponit originaliter Jac. Butr. in *leg. penultim. Cod. In quibus caus. ces. lon. tem. præ.* & ibi Alber. & ibi notabiliter Bald. num. 1. Paul. de Castr. 1. column. post princ. eandem ponit Jacob. Butr. in *leg. 2. in fin. Cod. de Petit. hæred. & ibi Paul. num. 3.* idem Jac. Butr. in *leg. Hæred. in fin. eod. tit. & ibi Bartol. qui dicit, quod ista est verissima ratio: & ibi Bald. 2. column. num. 4.* Ang. de Perus. qui allegat ita tenerè Guillel. Salycet. ibi in *fin. num. 8.* istam etiam rationem tenet Cin. in *leg. Cogi, eod. tit. 6. column. vers. Tertia ratio*, & ibi Faber. in *Breviario, post princip. Bart. in leg. Pro hærede, in fin. ff. de Petition. hæred. & ibi Bald. vers. Quæro quæ est ratio*, idem Bald. in *leg. Nec ullam, 1. col. in med. eod. tit. Odofred. in leg. Regulariter, 3. col. num. 3. eod. tit. Paul. de Castr. ibi, in fin. column. in princ. Ang. de Perus. in *leg. Qui interrogatus, eod. tit. 2. col. ubi dicit ita tenere Jac. de Aretin. & Guiller. Joan. de Plat. in §. actionum Institut. de Action. penult. col. num. 81. & ibi Jas. 27. column. num. 218. (y)****

159 Ex qua ratione infero singulariter & subtiliter, quod si hæres accumulet *reivindicationem*, cum *petitione hæreditatis*, & dicat se dominum; & sic non solum se fundet in titulo nudo & simplici hæreditario, & possessione defuncti, sed etiam in dominio, quod dicit se habere in re vel rebus petitis ex persona defuncti, & petat se declarari dominum; quod tunc pos-

posset agere contra titulo possidentem, & probato dominio, obtineret; cum tunc habeat potentius jus quam possessor conventus, ex vi & natura *rei vindicationis* cumulatae, non verò ex vi & natura *petitionis hæreditatis*: & constat *rei vindicationem* dari contra quemlibet etiam titulo possidentem, ut in *toto tit. Codic. Et. ff. de Rei vindic.* Ista est singularis & nova declaratio & investigatio Paul. de Castr. in *l. 2. 1. column. in fin. Codic. de Pet. hæred. ubi dicit, esse suum novum dictum in materia, & non esse dictum ab alio: idem tenet Jas. non allegando authorem, in dict. §. Actionum, Instit. de Action. 27. column. num. 218.* Sed ego reperio, quod in expresso contrarium tenet Cin. in *dict. leg. 2. Cod. de Pet. hæred. fin. column. & quest. ubi dicit quod *petitio hæreditatis & rei vindicatio*, non possunt simul cumulari, argumento textus in *leg. Quod in hæredem. §. Eligere. ff. de Tribut. & in leg. Nemo ex his. §. Quoties ff. de Regul. juris*, & in *leg. Cum filius. §. Variis. ff. de Legatis 2.* quibus probatur, quod una & eadem res non potest peti pluribus actionibus; quia licet non obstat exceptio contrarietatis, tamen obstat exceptio cumulationis & dupliciter: idem tenet Cin. in *leg. Cogit. 6. col. prope finem, eod. tit. Bald. in leg. Hæreditatis, eod. tit. 2. column. in fin. ubi dicit, quod licet agens *petitione hæreditatis* probaret de dominio defuncti, non obtineret; quia probatio esset extra naturam *judicii petitionis hæreditatis*: idem tenet Bald. notabiliter in *leg. Pro hærede in fin. ff. de Pet. hæred. idem Bald. in leg. Nec ullam in fin. eod. tit. Angel. in leg. Qui interrogatus. 2. column. eod. tit. Paul. de Castr. sibi contrarius in *leg. Regulariter. fin. column. in med. vers. Sed ponamus. ff. eod. tit.****

Sed pro concordia ego in tam subtili articulo dico sic: quod si agens *petitione hæreditatis* probat in processu dominium defuncti, non obtinebit contra titulo possidentem, nec virtute hujus probationis poterit condemnari, ex eo quod illud non fuit petitum, nec deductum in iudicio, nec veniebat ex natura actionis propositæ, & sic reus non potuit se defendere: & hoc ego probò ex regula notabili & generica, quæ habet, quod quando actum est ex una causa, & probatum ex alia, non obtinebit actor in illa in qua probatum est: text. est singularis in *l. Habebat. ff. de Institut. eod.* notant Bartol. Bald. Paul. & communiter DD. textus in *leg. Mebius in fin. ff. de Pactis dotalib. & ibi Bald. & communiter DD. text. in leg. 1. ff. Si mentor falsum modum dixerit, text. in leg. Bovem. §. Sub conditione. ff. de Edil. edict. text. in *l. Lucius. §. Sempronæ. ff. de Legat. 3. text. in l. Aurelius, §. final. ff. de Liber. legat. & istam**

sententiam & conclusionem tenet Bart. in *l. 1. ff. de Edend. penult. col. num. 12.* & ibi communiter Modern. Innocent. in *cap. Ex parte. el. 1. de Privileg. Abb. in cap. fin. de Libel. oblat. fin. col. & quest. Specul. in tit. de Sentent. §. Qualiter. fin. col. vers. Quid si lis. Bald. in *leg. 2. Codic. de Probat. 1. col. in fin. idem Bald. in Authent. sed & si quis, Codic. de Secund. nupt. penult. col. idem Bald. in leg. Per hanc Codic. de Tempor. appellat. 3. column. idem Bald. in *leg. 2. in fin. Codic. de Pignor. action. Paul. de Castr. in leg. Si is ad quem. ff. de Acquir. hæred. 2. col. num. 5.* Bart. in *leg. Æmilius. ff. de Minor. 2. col. in fin. & isto casu procedat opinio Cin. & sequacium, quos supra allegavi: Si verò agens *petitione hæreditatis* intentat & accumulatur *petitionem hæreditatis & rei vindicationem*, & dicit defectum fuisse dominum & similiter hæredem; tunc dico, quod libellus & iudicium procedit; & non probato dominio, obtinebit in *petitione hæreditatis*, si possessor conventus non habet titulum; si verò probat dominium, obtinebit virtute *rei vindicationis*, etiamsi conventus habeat titulum: & ita procedat nova opinio Paul. de Castr. supra allegata: Quod probò & confirmo per sequentia: Primò, quia regula contraria, in qua se fundabant Cin. & Sequaces; quæ habet quod una, & eadem res non potest pluribus actionibus peti; debet intelligi, quando competere ex eadem causa, ut quando ex uno, & eodem contractu, vel ultima voluntate nascuntur plures actiones: secus tamen est, quando prædictæ actiones competunt & procedunt ex diversis causis, licet pro una & eadem re; quia bene possunt cumulari: ita Bartol. post Glossa ibi in *leg. Edita actio, Cod. de Edendo, 5. col. num. 20.* & post eum cæteri DD. idem Bartol. in *leg. Naturaliter. §. Nihil commune. ff. de Acquir. possessione. 5. col. n. 11.* & ibi communiter Modern. Sed in nostro casu *petitio hæreditatis & rei vindicatio* sunt actiones diversæ, & procedunt ex diversis causis: Ergo possunt cumulari. Quod procedit etiamsi reus conventus opponat exceptionem *cumulationis*, vel *dupliciter*; quia alias, si non opponeret, absque dubio procederet libellus, ut eleganter concludit Bart. in *dict. leg. Edita actio. 6. column. num. 23.* & ibi DD. idem Bart. in *dict. §. Nihil commune. 10. column. num. 30.* & ibi late Moderni. Secundò, quia quando actor probabiliter dubitat ex facto adversarii de actione, vel remedio sibi competenti, tunc bene potest plures actiones cumulare conjunctim, vel alternative: text. est valde notabilis in *l. 1. §. Quia autem. ff. Quorum legatorum*, quem ad hoc summè notant, & commendant Bart. Alber. Ang. & communiter DD. ibi: & per illum text. ita tenet***

(y) Et vide Covarrubi in *Præfictis cap. 12.*

net Gloss. ordinaria in leg. Nemo. §. Quoties. ff. de Regul. juris, & ibi DD. tenent etiam Bartol. & communiter DD. in leg. Quod in hæredem. §. Eligere. ff. de Tribut. idem Bartol. in lege Stipulationes non dividuntur. fin. col. & quæst. ff. de Verbor. obligation. & ibi Modern. idem Bart. in leg. Ubi autem non apparet. §. Qui illud, aut illud eod. titul. Innocent. in cap. Constitutus, de rest. in integ. num. 2. & ibi communiter DD. Idem Innocent. & alii DD. in cap. fin. de Col. lus. detegen. facit etiam doctrina, & communis practica, quæ habet, quod rei vindicatio & Publiciana possunt cumulari in uno & eodem libello, ut dixi & examinavi suo loco.

Attende tamen, quod superior conclusio debet intelligi quando actor interrogavit possessorem conventum, an habeat titulum, vel non, & fuit contumax, quia noluit respondere, & actorem certificare? & isto casu procedant, & intelligantur jura & rationes supra proximè adductæ: secus tamen aliàs, quando actor nihil interrogasset; quia tunc incertitudo magis provenit ex suo facto, & culpa, quam adversarii, cum possit actor in hoc iudicio petitionis hæreditatis eum interrogare, an possideat cum titulo, vel sine titulo? ne iudicium reddatur illusorium, ut in leg. Cogi, in fin. Codic. de Petit. hæred. ibi: Præter eum qui dicere cogitur, utrum pro possessore, an pro hærede possideat, text. in leg. Qui interrogatus. ff. eodem titul. & utrobique communis opinio. Et in expresso reperio quod istam declarationem ponit in terminis solus Bald. in leg. 1. Codic. de Furtis, 2. column. 3. oppos. & apertè hoc vult Gloss. ordinaria quæ non allegatur in leg. 1. §. Quia autem. ff. Quorum legatorum in gloss. fin. & hoc idem voluit Cin. in leg. 2. Cod. de Petit. hæred. fin. column. & quæst. ubi dicit quod petitio hæreditatis & rei vindicatio non possunt in uno eodemque libello cumulari pro una, & eadem re, argumento text. in dict. leg. Quod in hæredem. §. Eligere de trib. cum simili, & idem tenet Bald. in dict. leg. 2. fin. column. num. 6. Salycet. ibi, final. column. in fin. Angel. ibi, 2. column. & est communis opinio: Quod bene nota tamquam necessarium in practica. Item adde ad supra dicta, quod in tantum est verum quod titulus excludit petitionem hæreditatis, ut procedat nedum si allegetur per reum conventum ante litem contestatam, sed etiam postea in qualibet parte litis, sicut exceptio peremptoria, & totaliter exclusiva juris actoris, argumento text. in leg. Peremptorias. Cod. Sen. res. non pos. ita Angel. de Perus. post Bartol. in leg. Cogi. fin. column. num. 6. Cod. de Pet. hæred. Bald. ibi, 2. column. numer. 6. Salyc. 3. column. num. 9.

Præterea adde, quod titulus non excusat quando esset quæsitus post litem contestatam; quia est titulus coloratus & in fraudem quæsitus, argumento text. in leg. Summa, cum ratione. ff. de Peculio, & in l. Sulpitius, versicul. Respons. si color vel. titulus, &c. ff. de Donat. inter vir. & uxor. Quod tamen intellige quando titulus esset quæsitus à non domino: secus tamen si quæsitus sit à vero domino; quia sicut verus dominus agentem potuisset repellere, ita ejus emptor: Præterea, sicut ipse reus conventus esset liberatus, si res à domino evinceretur, ut in leg. penultim. ff. de Petit. hæred. & in leg. Is à quo de rei vind. ita emptor poterit se defendere ex titulo habito à domino: ita Bartol. in dict. leg. Cogi, 2. column. num. 5. Bald. 2. column. num. 7. Ang. & Paul. fin. column. Angel. notabiliter in leg. Qui interrogatus. num. 3. ff. de Pet. hæred.

160 Advertendum tamen pro necessaria declaratione hujus materiæ, & superioris conclusionis, quod ita demum petitio hæreditatis non datur contra titulo possidentem, quando ille titulus esset habilis ad translationem domini: secus verò aliàs, si esset titulus commodati, depositi, locati, vel similis; quia talis titulus non excludit hanc actionem: ita apertè colligitur ex superiore ratione communi, & in specie ita tenet Petr. de Bellapert. in leg. 1. Cod. de Petitione hæred. 2. col. in fin. Cin. in leg. Cogi, eodem titul. 6. col. in fin. vers. Sed numquid. Bald. ibi, 2. column. num. 10. Salycet. ibi, fin. col. n. 15. Paul. de Castr. in leg. Regulariter. ff. de Petit. hæred. fin. column. in med. Bald. in leg. Nec ullam 1. col. post princ. eod. tit. & ibi Paul. & DD. Adde tamen, quod hoc casu, si conventus, possessor, vel detentator nominaret dominum in iudicio, erit expediendus processus secundum formam leg. 2. Cod. Ubi in rem act. ita notabiliter Bart. in leg. Etiam. §. Si quis absentis in fin. ff. de Petit. hæred.

161 Patet igitur ex superioribus, quod petitio hæreditatis solum competit contra eum qui possidet, vel detinet hæreditatem, vel aliquam rem hæreditariam sine aliquo titulo, vel causa habili ad translationem domini: unde dicunt jura, quod regulariter competit contra illum qui possidet pro hærede, vel possessore: text. est in leg. Regulariter. ff. de Petit. hæred. cujus verba sunt, regulariter, definiendum est eum demum teneri pet. hæred. qui vel jus pro hærede vel pro possessore possidet. text. in l. Hæreditatis, C. de Pet. hæred. leg. 1. in fin. Cod. de Inoffic. testam. Pro possessore dicitur ille possidere qui simpliciter possidet sine aliquo titulo, vel causa, & sic non justificat suam possessionem ex aliquo titulo; text. est in l. Pro hæred. §. fin. Cum duob. ll.

sequentibus. ff. de Petit. hæred. Pro hærede autem dicitur possidere ille qui vere non est hæres; sed dicit & asserit se hæredem: unde conveniri potest petitione hæreditatis: textus est in leg. Pro hærede in princip. ff. de Petit. hæred. Nec obstat si dicatur, quod titulus pro hærede est verus, legitimus, & habilis titulus ad præscriptionem, usucapionem, & omnia alia quæ causantur ab alio quovis titulo, ut in toto titul. ff. & Codic. Pro hæred. sed petitio hæreditatis non datur contra titulo possidentem; ergo non datur contra possidentem pro hærede: Quia respondeo, quod illa jura loquuntur de vero & legitimo titulo, puta, quando quis possidebat aliquam rem alienam, quam relinquit in sua hæreditate, & non potuit eam præscribere, quia deficiebat sibi titulus, demum moritur possessor: nam hæres ejus ex testamento, vel ab intestato, incipiet eam præscribere vel usucapere titulo pro hærede: & iste est propriè titulus pro hærede, de quo loquuntur illa jura: sicut enim ille titulus pro hærede est justa causa acquirendi dominium hæreditate addita, quando defunctus erat dominus, ut in leg. Cum hæredes. ff. de Acquirend. posses. ita debet esse sufficiens ad usucapiendi conditionem, quando defunctus non erat dominus, adita hæreditate & apprehensa possessione, argumento textus in leg. Clavibus. ff. de Contrahend. empr. ita notabiliter Paul. de Castr. in leg. 1. ff. Pro hæred. hic verò in materia petitionis hæreditatis loquimur de illo simplici possessore, qui tantum verbo dicit se hæredem, cum non sit; qui potest conveniri hac actione, eum non habeat aliquem verum titulum: & ita declarat Glossa ordinaria in Rubr. ff. Pro hærede, & ibi Bartol. Alber. Angel. Imol. Paul. Cuman. & communiter DD. Glossa in Rubric. Cod. Pro hærede & ibi Alber. Paul. Salycet. & alii DD. Glossa in leg. Pro hæred. ff. de Petit. hæred. in glossa 1. & ibi Bartol. Angel. & cæteri DD. Paul. de Castr. in l. Regulariter eod. titul. 1. column. 3. oppos. idem Paul. in leg. penultim. Cod. In quib. caus. ces. longi temp. præ. num. 3. glossa in §. Sequens versic. Pro hærede in glossa 1. de Interdict. Angel. de Aretin. in §. Actionum, Instit. de action. antepenultim. column. numer. 67. Jas. ibi, num. 217.

162 Ex quo ego infero unum novum & singulare: quod si ille qui simpliciter possidebat sine aliquo titulo & causa, & poterat conveniri petitione hæreditatis, decedat relicto hærede ex testamento vel ab intestato, qui nunc habet & possidet; non poterit aliquo modo conveniri petitione hæreditatis: ex eo quod jam possidet eam vero & legitimo titulo, scilicet, pro hærede: & apertè fundatur ex superioribus. Nec obstat si dicatur, quod teneatur hæres ex persona defunc-

ti, cum actiones passivæ transeant ad eum: Quia respondeo, quod illud est in actionibus & obligationibus personalibus: secus verò in realibus; quia numquam transeunt ad hæredes ex persona defuncti; sed ex sua propria persona ut extraneus possessor convenitur: textus est valdè notabilis in leg. de Eo. §. final. ff. ad exhibend. & ibi notant DD. & per illum textum ita tenet Glossa ordinaria in Rub. ff. de Rei vindic. in fin. & ibi communiter DD.

Attende tamen singulariter, quod contra istam meam novam opinionem videtur esse textus expresius & formalis in leg. Neratius cum seq. ff. de Petit. hæred. ubi dicit, quod si defunctus aliquis possidet hæreditatem alteri delatam, & relinquit in suo patrimonio tempore mortis, & reperitur ejus hæres eam tenere & possidere etiam cum bona fide, & tamquam bona defuncti; poterit hæres cui erat delata, contra eum agere petitione hæreditatis: & ad hoc indifferenter notant ibi DD. Et ratio, quæ ad illam legem assignatur, est; quia sicut defunctus possessor poterat conveniri petitione hæreditatis, ita ejus hæres; cum reputetur eadem persona; quam rationem ponit ibi Glossa, Bartol. Odofred. Albert. Angel. Paul. de Castr. & communiter DD. Sed subtiliter respondeo, quod ille textus debet intelligi quando defunctus possidebat universaliter totam hæreditatem, & successivè ejus hæres similiter reperitur eam possidere; quo casu tenetur petitione hæreditatis, sicut defunctus ejus poterat: secus verò quando defunctus habebat & possidebat non ipsam hæreditatem universaliter, sed aliquam rem vel aliquas res ejus particulares, quas dimisit hæredi in sua hæreditate; quia tunc alter hæres cui erat hæreditas delata, non poterit agere petitione hæreditatis contra eum: & ita procedat mea superior nova conclusio. Et confirmatur, quia quando possessor conventus petitione hæreditatis possidet totam hæreditatem titulo universali vel generali, quia sibi est vendita tota hæreditas, & non reperitur venditor, vel modico pretio distracta est; & à fortiori, si donata sit, vel titulo lucrativo habita; bene tenetur hac actione, & condemnari potest non obstante prædicto titulo: text. est in leg. Etiam. §. 1. ff. de Petit. hæred. secus verò est quando particulari titulo oneroso vel lucrativo haberet & possideret rem particularem, ut in leg. Regulariter. ff. de Petit. hæred. cum simil. & supra deductum est. Et ratio vera est; ne eo casu quo quis possidet titulo universali vel generali, actor qui vult petere res cogatur intentare rei vindicationem in omnibus & singulis rebus possessis, & in qualibet earum probare dominium, quod esset difficillimum & onerosum: &